

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/25/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112010823
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112010823.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Petra Tobiaša, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. septembra 2015, v trestnej veci obž. G. H. pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/67/2012 zo dňa 06.02.2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolania obžalovaného G. H. a prokurátora.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/67/2012 zo dňa 06.02.2015 bol obžalovaný G. H. uznaný za vinného zo spáchania zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

ako štatutárny zástupca a osoba oprávnená podať v mene spoločnosti H., s.r.o., L. XXX/XX, M., po vykonaní zrážok zákonných odvodov a poistného z miezd zamestnancov spoločnosti vo výške

10.265,17 Eur za mesiace december 2005 až január 2007, september 2007 až november 2009, okrem novembra 2008, určených na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie pre Sociálnu poisťovňu, pobočka Prešov,

340,24 Eur za mesiace marec 2007 až január 2008, máj 2008 až november 2009, okrem mesiacov november a december 2008, určených na zdravotné poistenie zdravotnej poisťovni Union, a.s. Bratislava,

1.142,40 Eur za mesiace november 2005, august 2006 až jún 2009, okrem mesiacov november a december 2006 a november 2008, určených na zdravotné poistenie Zdravotnej poisťovni Dôvera, a.s., pobočka Prešov,

3.541,35 Eur za mesiace november 2005 až november 2009, okrem novembra 2008, určených na zdravotné poistenie Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., pobočka Prešov,

rozhodol o tom, že tieto sumy nebudú odvedené zákonným príjemcom, ale že budú použité na iné účely a to napriek tomu, že v dobe splatnosti zákonných odvodov za mesiace november 2005 až október 2008 mal dostatok finančných prostriedkov na plnú úhradu odvodov a v dobe splatnosti odvodov za mesiace december 2008 až november 2009 z celkovej sumy odvodov 2.905,40 Eur mohol uhradiť minimálne 1.341,41 Eur, celkom tak za uvedené obdobia zadržal a neodviedol uvedeným príjemcom splatné odvody vo výške najmenej 15.289,16 Eur.

Za to bol obžalovanému uložený podľa § 277 ods. 2 Tr. zákona, s použitím § 36 písm. j/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona bol výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložený a zároveň uložený probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona bola určená skúšobná doba podmiennečného odsúdenia s probačným dohľadom v trvaní 5 rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. d/ Tr. zákona súd uložil obžalovanému povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe dlh na poisťnom.

Podľa § 288 Tr. por. boli poškodení Union zdravotná poisťovňa, a.s. so sídlom Bratislava, Bajkalská 29/A, IČO: 36284831, zastúpená splnomocnencom poškodeného Mgr. Z. G., Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. so sídlom Bratislava, Mamateyova č. 17, IČO: 35937874 zastúpená splnomocnencom poškodeného JUDr. L. O., Sociálna poisťovňa so sídlom Bratislava, 29. augusta č. 8, zastúpená splnomocnencom poškodeného JUDr. Q. T. a Dôvera zdravotná poisťovňa a.s. so sídlom Bratislava, Einsteinova č. 25, IČO: 35442436, zastúpená splnomocnencom poškodeného Mgr. D. L. s nárokmi na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný, ktoré bližšie odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu a okresný prokurátor. V dôvodoch odvolania obžalovaný mimo iného uvádza, že trvá na pôvodných dôvodoch odvolania. Zo spáchania zločinu sa necíti byť vinným. Obžaloba v priebehu prípravného konania ani na hlavnom pojednávaní neprodukovala dôkaz, ktorý by ho usvedčoval zo spáchania tohto zločinu. Nebolo preukázané, že spoločnosť v čase splatnosti poisťného mala finančné prostriedky, z ktorých by mohla platiť poisťného realizovať. Aj keď znalkyňa uviedla, že podľa účtovníctva boli v pokladni spoločnosti vedené finančné prostriedky, ktoré postačovali na úhradu poisťného, nechápe, ako je možné, že vykazované zostatky v pokladni v rozhodnom období boli až vo výške 4 mil. Sk. Je potom nelogické, ak mal mať obžalovaný v pokladni hotovosť od jedného do štyroch mil. Sk, ako to vyplýva z prílohy znaleckého posudku, aby mal problém uhradiť odvody na poisťné vo výške pár tisíc Sk. Zdôrazňuje, že by potom nepotreboval pôžičku vo výške 200 tisíc Sk od fyzickej osoby, pre ktorú bol aj právoplatne odsúdený. Znalecký posudok je len jedným z dôkazov, pričom nepreukazoval reálnu existenciu peňazí v pokladni, len účtovný stav, ktorý ale reálnemu stavu absolútne nezodpovedal. Existencia finančných prostriedkov v pokladni bola iba účtovnou fikciou. Ani po zrušení veci krajským súdom a doplnení znaleckého dokazovania, neboli produkované dôkazy usvedčujúce ho zo spáchania trestného činu. Ak obžalovaný nesie zodpovednosť ako štatutár spoločnosti za účtovníctvo, potom nech je postihnutý za jeho nesprávne vedenie. Opätovne navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť.

Okresný prokurátor podal odvolanie len čo do výroku o treste a plne sa stotožnil s rozhodnutím súdu o vine. V dôvodoch svojho odvolania poukazuje na účel trestu uvedený v § 34 ods. 1 Tr. zákona a na to, že obžalovaný sa opakovane dopustil rovnakej trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T 12/06 zo dňa 15.12.2006. Išlo o rovnakú činnosť - neodvádzanie zákonných odvodov, kde mu bolo uznesenie o vznesení obvinenia doručené 8.12.2005. Napriek tomu obžalovaný pokračoval v páchaní tejto trestnej činnosti aj po tomto doručení obvinenia a to aj počas skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia. Zastáva názor, že predchádzajúce záznamy v registri trestov, síce zahladené, nedovoľujú vyvodiť záver o doterajšom riadnom vedení života obžalovaného. Uložený podmiennečný trest iba na dolnej hranici trestnej sadzby ako trest samostatný nie je postačujúci na nápravu obžalovaného. Na naplnenie účelu trestu popri treste odňatia slobody mal byť obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti a to vo vzťahu k podnikateľskej činnosti, resp. zákazu vykonávať funkciu štatutárneho orgánu obchodných spoločností. Domnieva sa, že obžalovanému mal byť taktiež uložený prísnejší - nepodmiennečný trest, hoci aj pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Pri hodnotení osoby obžalovaného a jeho postoja k páchaniu protiprávnej činnosti nemožno nezohľadniť, že teraz posudzovanú trestnú činnosť obžalovaný páchal v skúšobnej dobe predchádzajúceho odsúdenia pre rovnakú činnosť, aj keď toto odsúdenie je už zahladené. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vec vrátiť okresnému súdu v tejto časti, alebo uložiť prísnejší trest v zmysle jeho vyššie uvedeného návrhu.

Na základe takto podaných odvolaní krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a dospel k záveru, že podané odvolania nie sú dôvodné.

Odvolací súd v tejto trestnej veci už raz konal a rozhodoval, pričom vec vrátil okresnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Skutok, ktorý bol predmetom obžaloby, bol posúdený ako zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona. Vo vzťahu k tomuto skutku boli vykonané dôkazy v celom rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom. Z takto procesne zabezpečených dôkazov následne prvostupňový súd vyvodil skutkové okolnosti, tak ako sú uvedené vo výroku napadnutého rozsudku, pričom tieto majú oporu vo výsledkoch dokazovania. Okresný súd vyhodnotil dôkazy v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Krajský súd považuje tieto skutkové zistenia za správne, s nimi sa stotožnil a keďže okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne rozviedol jednotlivé dôkazy, z ktorých pri ustálení skutkového stavu vychádzal, odvolací súd na toto rozhodnutie prvostupňového súdu v celom rozsahu odkazuje.

Krajský súd konštatuje, že prípravné konanie bolo vykonané procesným spôsobom a dôkazy boli zaobstarané v dostatočnom rozsahu odôvodňujúcom podanie obžaloby. Súd prvého stupňa sa s týmito dôkazmi vysporiadal v celom rozsahu a to aj s prihliadnutím na návrhy procesných strán.

Na podklade vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa jednoznačne a bez najmenších pochybností preukázať, že skutok sa stal, je trestným činom a spáchal ho obžalovaný. K tomuto záveru dospel na základe výpovedí jednotlivých splnomocnencov poškodených poisťovní, pretože spoločnosť H. s.r.o., v ktorej je obžalovaný konateľ, si neplnila svoje záväzky voči jednotlivým zdravotným poisťovniam, ako aj Sociálnej poisťovni, výšku ktorých obžalovaný nespochybnil a potvrdil, že on riadil v tom čase chod firmy, ako aj rozhodoval o úhradách, pričom mal vedomosť o neuhrádzaní týchto platieb, nakoľko mu to povedali účtovníčky, avšak odvody neplatil, nakoľko nemal z čoho platiť. Uvedené je však v rozpore s výpoveďou svedkyne Ing. K. H., ktorá externe viedla účtovníctvo firmy obžalovaného, ako aj so závermi znalkyne Ing. K. R. PhD., ktorá konštatovala, že spoločnosť H. s.r.o. mala dostatok finančných prostriedkov na úhradu odvodov vo výške uvedenej v znaleckom posudku a jeho dodatkoch. Z predložených pokladničných kníh v tuzemskej mene boli spoločnosťou vykázané disponibilné zostatky finančných prostriedkov v takej výške, ktoré boli plne postačujúce na úhradu odvodových povinností za časť zrazenú z miezd zamestnancov. Znalkyňa zároveň konštatovala, že nezistila, aby niečo nebolo riadne zaúčtované, nestretla sa ani s jedným schodkom, navyše bola predložená aj súvaňa, podpísaná účtovníčkou a štatutárnym zástupcom spoločnosti, pričom za vedenie pokladne zodpovedal štatutárny orgán. Záverom znalkyňa uviedla, že nepripúšťa skutočnosť, aby odvody neboli platené z dôvodu, že neboli peniaze. S uvedeným záverom sa stotožnil aj odvolací súd. Zároveň aj z predložených výpisov z účtov vedených vo VÚB a s. je zrejmé, že v rozhodnom období dochádzalo zo strany obžalovaného k početným výberom hotovosti a to nie zriedka v státisícových sumách. Ekonomická situácia spoločnosti slúži v tomto prípade iba ako informácia - oboznámenie sa s ekonomickou pozíciou firmy. Vo vzťahu k možnosti, resp. nemožnosti plnenia si zákonných odvodových povinností je dôležitá finančná situácia. Vo firme obžalovaného za sledované obdobie bol stav pokladnice vo výške disponibilných finančných prostriedkov v takých sumách, ktoré boli dostatočné na úhradu odvodov pre jednotlivé poisťovne. Denné zostatky, ktoré ostali spoločnosti po skončení dňa nepoužitú, to znamená po tom, čo spoločnosť uhradila všetky svoje výdavky, ktoré považovala za nevyhnuté, signalizujú priaznivú finančnú situáciu spoločnosti, pričom aj po úhrade neuhradených odvodov v deň ich splatnosti by spoločnosti ostali ešte voľné finančné prostriedky. Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa vo vyšetrovacom spise tiež vyplýva, že obžalovaný mal vedomosť o tom, že má pozdižnosti na poistnom, ktoré svojím zamestnancom zrazil, a aj napriek kladnému zostatku v pokladni, zrazené poistné zdravotným poisťovniam a Sociálnej poisťovni, v rozpore so zákonom, neodviedol. Neobstojí ani tvrdenie obžalovaného o tom, že reálny stav hotovosti v pokladni nezodpovedal účtovnému stavu. Bol to práve obžalovaný, ktorý zodpovedal za to, aby jeho účtovné doklady, ako aj stav v pokladni, odzrkadľoval jeho reálny ekonomický a finančný status a bol pritom vedený v súlade so zákonmi o účtovníctve.

Výsledky takto vykonaného dokazovania v danom prípade vyznievajú jednoznačne a tvoria ucelenú reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých bez akýchkoľvek pochybností možno

vyvodiť bezpečný záver, že obžalovaný spáchal skutok tak, ako je uvedený v rozsudku okresného súdu. Úplnosť vykonaných dôkazných prostriedkov vytvorila vo veci nevyhnutný základ na záverečnú myšlienkovú činnosť aj odvolacieho súdu, ktorá spočívala v zhodnotení dôkazov v zmysle uvedených zásad vyplývajúcich z § 2 ods. 12 Trestného poriadku a na vytvorenie záverov o tom, či, ako a k akému skutku došlo. Z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že uvedené hodnotenie dôkazov neodporuje základným princípom logického myslenia.

Správne sú aj závery okresného súdu ohľadne rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/41/2010 zo dňa 20.5.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2To/86/11zo dňa 19.1.2012, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zákona.

Konanie obžalovaného bolo po právnej stránke zákonným spôsobom posúdené ako zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, keďže obžalovaný zrazil svojim zamestnancom poistné podľa zákona, ktoré následne zadržal a neodviedol určenému príjemcovi, pričom uvedeného konania sa dopustil vo väčšom rozsahu (§ 125 ods. 1 Tr. zákona).

Vykonaným dokazovaním v trestnom konaní boli zistené skutočnosti týkajúce sa osoby obžalovaného, ktorý bol v minulosti 3 krát súdne trestaný, pričom vo všetkých prípadoch, sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Mesto Lipany vo svojej správe o povesti obžalovaného uviedlo, že obžalovaný je občanom ich mesta, no dlhodobo sa v mieste trvalého bydliska nezdržiava a žije v obci G..

Prvostupňový súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery vychádzal jednak z hodnotenia osoby obžalovaných a jednak závažnosti činu. S prihliadnutím na osobu obžalovaného, ktorá nie je zvlášť narušená, ako aj na okolnosti spáchania činu a na spôsobený následok odvolací súd má za to, že uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, t. j. na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, spĺňa všetky kritériá uvedené v § 34 Tr. zákona tak z pohľadu individuálnej, ako aj generálnej prevencie. Po vyhodnotení všetkých okolností súvisiacich s rozhodovaním o spôsobe výkonu uloženého trestu bol vyvodený záver, že sú splnené podmienky ustanovené v § 51 ods. 1 Tr. zákona v spojení s § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, a preto bol výkon uloženého trestu odňatia slobody obž. G. H. podmienčne odložený, za súčasného uloženia probačného dohľadu a stanovenia skúšobnej doby na 5 rokov. Obžalovaný v priebehu plynutia tejto skúšobnej doby spôsobom svojho života a svojím správaním preukáže, či účel trestu sa dosiahne aj bez nariadenia výkonu trestu.

Za účelom posilnenia výchovného účinku na obžalovaného mu bola v skúšobnej dobe uložená povinnosť spočívajúca v príkaze zaplatiť dlh na poistnom.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného, krajský súd poukazuje na vyššie rozobraté úvahy, ktorými sa spravoval pri ustálení jeho viny. Okresný súd vo svojom rozhodnutí presvedčivo zdôvodnil, o aké dôkazy oprel svoje rozhodnutie, akými úvahami sa pri tomto hodnotení spravoval a prečo neuveril ostatným dôkazom. Výsledky vykonaného dokazovania tvoria ucelenú reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých, bez rozumných pochybností, možno vyvodiť bezpečný záver, že obžalovaný spáchal skutok tak, ako je uvedený v napadnutom rozsudku. Odvolací súd sa stotožnil s takto uvedeným hodnotením dôkazov. Bol to práve obžalovaný, ktorý zodpovedal za riadne vedenie účtovníctva spoločnosti, teda aj jej pokladne. Z ust. § 135a ods. 1 prvá veta Obchodného zákonníka vyplýva, že konatelia sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. Povinnosť výkonu pôsobnosti s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov treba v súvislosti so zodpovednosťou konateľov za škodu chápať ako kumulatívne vymedzenú povinnosť. Aby konateľ mohol byť v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti, musí totiž najskôr vynaložiť primerané úsilie na to, aby záujmy spoločnosti spoznal a vychádzajúc z tohto poznania, potom s odbornou starostlivosťou posúdil, ako má konať. Z uvedeného vyplýva, že konateľ nebude zodpovedať za škodu iba za predpokladu, že konal nielen s odbornou starostlivosťou, ale súčasne aj v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti. Ak sú obe podmienky (konanie s odbornou starostlivosťou a konanie v dobrej viere) splnené súčasne (dôkazné bremeno spočíva na konateľovi), zodpovednosť za škodu nevznikne. Obžalovaný nielenže vedel o tom, že spoločnosť H. s.r.o. neodvádza zrazené poistné, ale že aj takéto konanie je trestné, keďže bol ešte ako fyzická osoba - podnikateľ v roku 2006 odsúdený za obdobné konanie, ktorého sa dopúšťal v období od roku 1998 až do mája roku 2004 a aj napriek tomu, nevykonával žiadne relevantné kroky smerujúce k predídaniu takejto situácie. Neobstojí ani obrana obžalovaného, že finančné prostriedky

v pokladni reálne neexistovali. O opaku svedčia práve výbery obžalovaného z jeho účtov v bankách, ktoré, ak tomu neprislúchal príslušný náklad, resp. úhrada nejakého záväzku, museli byť zaúčtované ako príjem pokladne. Obžalovaný taktiež podával ročné daňové priznania a súvahy, kde aj stav a výška hotovosti nachádzajúca sa v pokladni bola jedným z kritérií a podkladov na ich vypracovanie. Znalkyňa jednoznačne konštatovala, že stav disponibilných finančných prostriedkov firmy bol ešte priaznivejší z dôvodu, že neboli brané do úvahy valutové pokladnice a bankové účty.

Vo vzťahu k odvolaniu okresného prokurátora krajský súd zastáva názor, že ukladanie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému by bolo vzhľadom na jeho pomery a závažnosť súdnej trestnej činnosti neprimerane prísne. Taktiež uloženie trestu zákazu činnosti a to vo vzťahu k podnikateľskej činnosti, resp. zákazu vykonávať funkciu štatutárneho orgánu obchodných spoločností, by bolo kontraproduktívne a to vzhľadom na uloženie povinnosti zaplatiť v skúšobnej dobe dlh na poistnom. Uložením takéhoto druhu trestu by pre obžalovaného došlo k podstatnému sťaženiu možnosti splnenia uloženej povinnosti, t.j. úhrady dlhu na poistnom.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.